

поведінкові закономірності та встановлюючи причинно-наслідкові зв'язки між психічними розладами та протиправними діями. Для підвищення ефективності експертизи необхідно вдосконалювати методологію кримінального аналізу, впроваджувати сучасні технології та підвищувати кваліфікацію фахівців. Ці заходи сприятимуть більш точним і обґрунтованим експертним висновкам, що допоможе правосуддю ухвалювати справедливі рішення.

Список використаних джерел

1. Гусєва В. О. Сучасні можливості психологічних експертиз під час розслідування кримінальних правопорушень, вчинених проти працівників правоохоронних органів. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка*. 2021. № 3 (95). С. 256–267. <https://doi.org/10.33766/2524-0323.95.256-267>

2. Макарова О.П. Теоретико правові засади проведення судово психіатричної експертизи кримінальному провадженні. *Право і безпека .ХНУВС Науковий журнал* № 3(90) 2023. 244 с. С. 190–200. <https://doi.org/10.32631/pb.2023.3.16>

3. Kryvoruchko, L., Pylyp, V., Makarova, O. (2023). Peculiarities of the activity Ukrainian law enforcement agencies of in ensuring the rights and freedoms citizens in the conditions of the legal regime martial laws. *Amazonia Investiga*, 12(64).

Овсянюк Дмитро Іванович,
начальник аналітичного відділу (Центр
кримінальної аналітики) Національної
академії внутрішніх справ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ПОЛІЦІ УКРАЇНИ

Розвиток кримінального аналізу в Україні є необхідним елементом боротьби зі зростаючою складністю злочинності, обумовленою соціально-політичними змінами та повномасштабною збройною агресією росії. Інтеграція інноваційних аналітичних технологій та методів дозволяє правоохоронним органам ефективніше аналізувати, прогнозувати та попереджувати злочини, що сприяє зміцненню громадської безпеки. Сьогодні кримінальний аналіз динамічно розвивається, відповідаючи на нові виклики через застосування передових аналітичних методів, які сприяють ефективнішому розслідуванню і

проактивному підходу в безпековій стратегії, інтегруючись у міжнародний аналітичний простір і підвищуючи ефективність роботи правоохоронців.

Серед основних напрямів подальшого розвитку кримінального аналізу, які потребують першочергової уваги, на нашу думку можна виділити наступні:

Впровадження моделі ILP (Intelligence-Led Policing)

Впровадження моделі Intelligence-Led Policing (ILP), або «правоохоронної діяльності, керованої аналітикою», є одним із ключових напрямів подальшого розвитку правоохоронної системи України. Intelligence Led Policing – це сучасна модель, яка передбачає інкорпорування аналітичної розвідувальної функції в загальну місію правоохоронної системи [1]. Модель ILP спрямована на забезпечення більш цілеспрямованого та проактивного підходу до протидії злочинності через зосередження уваги на зборі, обробці, аналізі та використанні інформації для прийняття рішень у правоохоронній сфері. Це впровадження є особливо актуальним в умовах нових безпекових викликів, зокрема пов'язаних збройною агресією росії та гібридними загрозами. Проактивний підхід в Intelligence-led policing не тільки дозволяє підвищити ефективність виявлення та протидії загрозам, але й сприяє формуванню більш гнучких та адаптивних систем державного управління [2]. Така діяльність серед іншого вимагає наявності висококваліфікованих працівників, які володіють необхідними навичками та знаннями [3].

Освіта та підвищення рівня професійної підготовки аналітиків

Знання, навички та досвід працівників, які здійснюють кримінальний аналіз, зокрема вміння володіти аналітичними інструментами та методами, розуміння проблеми, тенденцій і явищ у сфері, у якій проводяться дослідження є одним з найважливіших компонентів аналітичної діяльності [4]. Отже, підготовка кадрів для кримінального аналізу є одним з найважливіших аспектів його розвитку. В Україні активно розвиваються освітні програми для аналітиків. Зокрема, у Національній академії внутрішніх справ реалізуються програми підвищення кваліфікації, спеціалізації та тренінги, а також здійснюється поглиблене вивчення аналітичних інструментів у рамках навчальних програм для здобувачів вищої освіти. Специфіка роботи поліції загалом і кримінальних аналітиків зокрема полягає в динамічному характері та потребує постійного оновлення. Важливим кроком для цього є вивчення

провідного українського та іноземного досвіду, наукової думки, адаптація їх до вимог сьогодення та потреб вітчизняної правоохоронної системи [5].

Розширення використання інформаційно-аналітичних технологій

Інформаційно-аналітичні технології значно розширили можливості кримінального аналізу: програми для обробки, аналізу та візуалізації великих обсягів інформації, відео- аудіо- аналітика, геоінформаційні системи а також методи та інструменти OSINT [6] дозволяють швидко збирати й аналізувати дані, вчасно надавати інформацію для підготовки рішень у правоохоронній сфері. Сучасні підходи також включають використання технологій машинного навчання для вирішення аналітичних задач, що сприяє швидшому реагуванню на кримінальні загрози, якіснішому прогнозуванню, автоматизації рутинних задач та зниженню ризиків аналітичних помилок.

Міжнародне співробітництво

Активна співпраця з міжнародними партнерами, зокрема Консультативною місією Європейського Союзу, є важливою складовою розвитку кримінального аналізу в Україні. Тренінги, обмін досвідом, конференції та участь у міжнародних проєктах дозволяють впроваджувати найкращі практики у сфері кримінального аналізу в Україні.

Завдяки міжнародній співпраці, Україна інтегрується у світовий аналітичний простір, що підвищує рівень професійної підготовки та покращує координацію з іншими державами у боротьбі зі злочинністю.

Перспективи

Отже, кримінальний аналіз в Україні має значні перспективи розвитку. Першочергові завдання включають широке впровадження ІІР, міжнародне співробітництво, підвищення ефективності аналітичних підрозділів через подальше впровадження нових технологій та методів, використання штучного інтелекту, якісну підготовку аналітиків та підвищення кваліфікації. Існує потреба у розвитку національних стандартів, що регулюють кримінальний аналіз та забезпечують єдиний підхід до аналітичної роботи у всіх правоохоронних органах.

Сьогодні кримінальний аналіз відіграє ключову роль у забезпеченні безпеки, орієнтуючись на попередження злочинів і підвищення ефективності реагування на загрози. Таким чином, розвиток кримінального аналізу в Україні є стратегічним

напрямок, який значно посилює здатність правоохоронних органів відповідати на нові виклики.

Список використаних джерел

1. Користін О.Є., Пефтієв Д.О., Пеньков С.В., Некрасов В.А. Довідник керівника поліції – поліцейська діяльність, керована розвідувальною аналітикою / ІЛР : навчальний посібник. К: «Видавництво Людмила», 2019. 120 с.

2. Худенко Д.М. Публічні (відкриті) дані та проактивний підхід в ІЛР. Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти : матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 15 березня 2024 р.) ; у 2-х ч. Ч. І. Дніпро : ДДУВС, 2024. С. 423–425.

3. Овсянюк Д.І. Профіль професійної компетентності кримінального аналітика: концептуальні засади розроблення. Актуальні питання та перспективи розвитку кримінального аналізу в правоохоронній системі України : матеріали міжвідом. наук.-практ. конф. (Київ, 17 лист. 2023 р.) / [редкол.: С. С. Чернявський, Д. І. Овсянюк, В. В. Корольчук]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2023. С. 78–82.

4. Овсянюк Д.І. Методологічні засади тактичного аналізу та аналізу оперативних даних під час розслідування злочинів, пов'язаних з незаконним обігом наркотиків : метод. рек. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2024. 50 с.

5. Бутко, Р.Ю. Розвиток системи кримінального аналізу в діяльності Національної поліції України в сучасних умовах Актуальні питання та перспективи розвитку кримінального аналізу в правоохоронній системі України : матеріали міжвідом. наук.-практ. конф. (Київ, 17 лист. 2023 р.) / [редкол.: С. С. Чернявський, Д. І. Овсянюк, В. В. Корольчук]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2023. С. 19–25.

6. Денисенко, Б.А. Методологічні засади OSINT. Актуальні питання та перспективи розвитку кримінального аналізу в правоохоронній системі України : матеріали міжвідом. наук.-практ. конф. (Київ, 17 лист. 2023 р.) / [редкол.: С. С. Чернявський, Д. І. Овсянюк, В. В. Корольчук]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2023. С. 44–48.